

GEEN (GOEDWERKENDE) MILT EN DAN?

FRANCISCUS VLIETLAND

Inleiding

U hebt geen milt (operatief verwijderd) of een slecht werkende milt. In beide gevallen hebt u meer kans op het krijgen van een infectie. In deze folder kunt u, als aanvulling op het gesprek met de arts, meer lezen over de werking van de milt en de maatregelen die zijn aanbevolen om ernstige infecties te voorkomen.

De milt

De milt is een orgaan links in de buikholte. De milt levert een belangrijke bijdrage aan het afweersysteem van het lichaam. Hij zorgt voor de aanmaak van antistoffen en filtert bij een infectie micro-organismen uit het bloed, zoals bacteriën, parasieten en virussen.

Het gaat hier om de volgende ziekteverwekkers:

- Gekapselde bacteriën, dit zijn met name bacteriën die infecties aan de luchtwegen veroorzaken zoals:
 - Pneumokok
 - Meningokok
 - Haemophilus influenza type B
 - Escherichia coli (bij pasgeborenen tot 6 circa maanden)
- Parasieten
- Malaria
- Babesiose
- Honden- of kattenbeet
- Alleen door Capnocytophaga canimorsus

Risico's

Een niet goed werkende milt betekent dat het krijgen van een aantal infectieziekten voor u riskanter is dan voor anderen. Als zo'n infectie zich bij u voordoet, is het verloop ervan veel ernstiger dan bij mensen met een goed functionerende milt. Als u er niet op tijd bij bent, is er zelfs kans op een dodelijke afloop.

Beperken van extra risico's

1 Vaccinatie

Voor wat betreft de gekapselde bacteriën is het verstandig om u daarvoor te laten vaccineren. De vaccinatie bewerkt de bacteriën zodat zij door de lever uit uw lichaam verwijderd kunnen worden. Hierdoor wordt de kans op een verkeerde afloop aanzienlijk kleiner.

De aanbevolen vaccinaties en hoe vaak dit moet gebeuren (frequentie) ziet u in onderstaande tabel.

<u>Vaccinatie</u>	<u>Frequentie</u>	<u>Vaccin</u>	<u>Fabrikant</u>
Pneumokok	1 x per 5 jaar	Pneumo23	APMSD
Meningokok	1 x per 3 jaar	Meningovax A+C	APMSD
Haemophilus influenza	Eenmalig	Act-Hib	APMSD
Griep	Jaarlijks		

Het is belangrijk om de vaccinaties ook op de aangegeven tijden te herhalen.

De griepvaccinatie wordt aanbevolen, omdat bij de griep complicaties kunnen optreden met de hierboven genoemde ziekteverwekkers.

Het tijdstip van de vaccinatie

Als u een miltoperatie moet ondergaan, is het verstandig een maand van tevoren de vaccinaties te krijgen. Is uw milt acuut verwijderd dan is het zinvol om twee weken na de operatie de vaccinaties te krijgen. De eerste twee jaar na verwijdering van de milt, is het van extra groot belang om de maatregelen goed in acht te nemen.

2 Antibiotica

Het is noodzakelijk om altijd antibiotica bij de hand te hebben, zeker als u enkele dagen of langer weggaat. Bespreek dit met uw (huis)arts. Voor het gebruik zie verder in deze folder.

3 Medical alert

Het is belangrijk dat u de informatie over uw gezondheidstoestand altijd bij u draagt. U kunt deze

informatie, een zogeheten 'medical alert' opnemen in een speciale armband of ketting of op een kaartje in uw portemonnee. Hiermee zorgt u dat de juiste informatie altijd beschikbaar is. Dit is met name van belang bij (acute) koorts. Meer informatie over 'medical alert' vindt u in het Patiënten Service Bureau van het ziekenhuis, nabij de hoofdingang

Plotseling opkomende koorts?

Neem direct contact op met uw huisarts, als u plotseling koorts krijgt die gepaard gaat met koude rillingen. Vermeld daarbij dat uw milt ontbreekt of minder (goed) werkt. Bent u niet in de gelegenheid om contact op te nemen met uw huisarts dan is het altijd verstandig om met het goede antibioticum te starten. U start met vier maal daags 625 mg. Augmentin®. (amoxicilline+ clavulaanzuur)

Bent u in het buitenland dan is overleg met een arts nodig of u meldt zich bij een ziekenhuis. Het kan namelijk zijn, dat bacteriën in het buitenland resistent (on gevoelig) zijn tegen het antibioticum dat u gebruikt. U wordt niet vaker ziek dan andere mensen, maar in geval van (acute) koorts kan uw ziekte wel veel ernstiger verlopen. Het kan geen kwaad om in ieder geval te starten met het antibioticum. De snelheid waarmee de infectie wordt aangepakt is van groot belang. Door overleg met een arts kan bekeken worden hoe verder te handelen.

Naar het buitenland

Meestal kunt u gewoon naar het buitenland. Soms is het zinvol van uw reisbestemming af te zien, overleg in ieder geval met uw arts.

Bij een reis naar het buitenland is het verstandig om de genoemde vaccinaties te gaan halen, mocht u ze nog niet hebben.

Het is van belang om de normale hygiënemaatregelen goed in acht te nemen (dat geldt overigens voor iedereen).

Reist u naar malariagebieden dan **moet u** zorgvuldig de middelen tegen malaria innemen. Volg daarbij het reisadvies

van uw huisarts, de GGD of het Haven Ziekenhuis, telefoonnummer 010-4043300 (vragen naar Travel Clinic). Neem 's avonds en 's nachts maatregelen om muskietensteken te voorkomen. Denk hierbij aan een muskietennet en het insmeren met een antimuggenmiddel. Wij raden u sterk aan kleding met lange mouwen te dragen en een lange broek.

Vragen

Hebt u nog vragen, blijf er niet mee zitten! Neem contact op met uw huisarts of met de specialist die u behandelt.

Samenvatting

- Zeg altijd tegen uw arts of tandarts dat uw milt ontbreekt of slecht werkt.
- Ken uw extra risico.
- Neem uw extra risico serieus.
- Breng uw omgeving op de hoogte van uw extra risico en de belangrijke maatregelen.
- Beperk uw extra risico door de juiste vaccinaties.
- Bescherm u door altijd een goed antibioticum bij u te hebben. (4 maal daags Augmentin® (amoxicilline+ clavulaanzuur) 625 mg, duur van de kuur in overleg met uw arts).
- Neem contact op met uw huisarts bij (acute) koorts en start met het antibioticum als u twijfelt.
- Meestal kunt u gewoon op reis gaan. Zorg wel dat u zich goed voorbereid, overleg eventueel met uw arts.